YIL : 2 — SAYI : 74
11 Kasım 949 Cuma
İdarehane: Ankara cad. No. 33 İstanbul
Telefon : 25088
FİYATI 10 Kr.

Hürbilek

İSTANBUL IŞÇİ SENDİKALARI BİRLİĞİNİN ORGANIDIR

S. Birliğinin eşya piyangosu

İkramiye kazananlar her gün saat 10-19 arasında Birliğe müracaatları

Çalışma Bakanının beyanatı iyi karşılandı

Son saat gazetesinin işçi adına (!) yaygarası teessür yarattı

Sendıka Başkanları ne diyorlar?

Çalışma Bakanı, Adanada işçiler le yaptığı bir konuşmada grev me selesi üzerinde durarak, işçiye grev hakkı tanınması taraftarı olanlara etraflıca cevap vermiştir Bakanın bu beyanatını diğer sütunlarımızda okuyacaksınız.

Her memlekette olduğu gibi bizde de grevin lehinde ve aleyhinde düşünenler bulunabilir Fakat muhakkak olan şudur ki, işçelirimizin ekseriyeti sayın Çalışma Bakanının fikrindedirler. Bu, uluorta söylenmiş bir iddia değildir Çünkü 3 senedenberi faaliyette bulunan işçi sendikaları hükûmetten bir çok taleplerde bulundukları halde grev hakkının tanınması için teşebbüse geçmiş bir teşekkül yoktur. İşçileri en iyi temsil eden varlık sendikalarıdır ve işçi namına konuşacak en selâhiyetli merci de yine sendikalardır. Sayısı 80 i bulan işçi sendikalarının 3 seneden beri yaptıkları yüzlerce toplantıda kongrede grev. çok tâli bir mevzu olarak kalmış ve ancak bir kaç kişi tarafından bahis mevzuu edilmiştir.

Çalışma Bakanı
Reşat Şemsettin Sirer

Bu hakikate dayanarak Çalışma Bakanının Adana nutkunun işçi arasında memnuniyet uyandırdığını tereddütsüz iddia edebiliriz. Bu nutuktan memnun olmayan işçilerin de bulunduğu muhakkaktır.

Gazetemiz bu hususta daha evvel bir anket açmış ve lehte, aleyhte bütün fikirleri neşretmişti. Fakat tamamen politik endişe ile hareket eden Son Saat gazetesi Çalışma Bakanının beyanatını işçi arasında infial uyandırmış gibi göstermek gayretkeşliğine düşmüştür. Bu gazete. vazifesini Hür Bilek gibi bitaraf yapmak istese idi, fikrini serdeden işçilerin sözlerini tahrif etmezdi.

(Devamı 4 de)

Ali Rıza Arı diyor ki

Beyanatı Son Saat gazetesi tarafından tahrif edilen İstanbul Milletvekili Ali Rıza Arı grev hakkındaki görüşünü şöyle ifade etmiştir;

Grev, demokrasi dâvasında sermaye ile sây arasında iş nizamını işçi lehine düzenlemeyi iş edinmemiş devirlerde, ve zümre teşekküllerine kıymet vererek bu esasa göre kurulmuş partilerin bulunduğu memleketlerde işçiye tanınmış bir haktır.

Grevin, geçirdiği safhaları, muhalif cemiyet hayatında yaptığı tesirleri zaman, mekân ve bünye faktörlerini de göz önünde tutarak gayeyi mütalâa etmek ve bir karar vermek zarureti vardır sanırım. İçtimaî konularda, müteakıs fikir taraftarları seçecekleri eleman ve fabrikatörlere ita ve dâvalarına taraftar toplayabilirler. Teknik me

(Devamı 2 de)

Çalışma Bakanının Adana nutku

Bakan grev hakkının tanınmasından doğacak mahzurları bir daha tekrarladı

Adana (Özel muhabirimizden) — İki günden beri şehrimizde bulunan Çalışma Bakanı Reşat Şemsettin Sirer, Adana ve Mersin valileri ile Çalışma ve Sigorta Umum Müdürleri de birlikte Adana, Mersin ve Tarsusta iş yerlerini, işçi barındırma yurtlarını gezmiş, işçilerle buraların temsilcileri ile sendikalar Yönetim Kurulları ve işverenlerle temasta bulunmuştur.

Çalışma Bakanı bugün öğleden evvel Halkevinde Adana ve Tarsus işçilerinin temsilcileri ile Sendikalar yönetim kurullarını kabul ederek 9,30'dan 13'e kadar kendileri ile görüşmüş ve öğleden sonra da Halkevi konferans salonunu dolduran kalabalık bir işçi kitlesine hitap etmiştir.

Konuşmasına, vazife hayatının Adana'da geçen ilk yılları ile bugün arasında her alanda görülen farkları belirtmekle başlayan Bakan demiştir ki:

"Bu şehirde, evvelki konuşmalarımda 45000 kişi yaşıyordu. Bugün ise Adana sayısı 100.000'i aşan müstahsil bir vatandaş kesafetinin barındığı bir bölgemiz olmuş ve mevcut vasıflarına bir de endüstri merkezi olmak vasfı katılmıştır. Bir beldenin 25 senelik zaman fasılası içinde bu kadar değişmesi nüfusça, istihsalce ve servetçe yüzde yüzü aşan bir nisbetle değişmiş olması pek haklı olarak büyük bir değişiklik diye tavsif olunabilir. Adana şehrinde gördüğümüz bu değişme ve ilerleme aynı nisbet dairesinde veya biraz daha fazla veya biraz daha eksik olarak aşağı yukarı her alanda ve varlığımızı teşkil eden maddi ve manevi bütün unsurlarda vukua gelmiştir. Buna ait, bir takım misaller ve rakamlar sayıp dökmeyi, şu kadar yolumuz vardı, bu kadar oldu. Şu kadar mektebimiz, fabrikamız, hastanemiz vardı bu kadara yükseldi demeyi zait sayarım. Çünkü bunları umumî hatları ile hepimiz bilmekteyiz. Yalnız, iş bölümünde almış olduğumuz vazife ve mesleklerimiz sebebiyle dünden bugüne hadis olmuş başka bir farkın üzerinde durmayı yerinde bulurum. Adanada geçen eski günlerimde hangi neviden olursa olsun iş verenle işçi arasındaki karşılıklı hak vecibeleri tâyin eden kanunlarımız yoktu.

İş ihtilâfları zuhur edince bunu halledecek bir uzlaştırma ve tahkim mekanizması yoktu. Bir kazaya uğrayan veya hastalanan işçiyi tedavi etmek ve ona bakmak fikri yoktu. Yaşlanarak çalışamaz hale gelmiş işçiye de âmme hizmeti gören diğer vatandaşlar gibi bu yaştan sonra aylık bağlamak mefhumu yoktu.

İşçinin huzur ve emniyet içinde yaşamasına ve çalışmasına yardım eden ve bugün mevcut olan bu mahiyetteki daha bir çok şeyler dün yoktu. Bir nesil başka hiç bir şey yapmış olmayıp da kendi zamanında sadece bu farkları meydana getirmiş olsa tarih mahkemesinden ve gelecek nesillerden beraat hükmü alır ve takdir edilir.,,

Reşat Şemsettin Sirer dünden bugüne hadis olan mühim farklardan birisinin de cemiyet olarak kendimizi mürakaba ve tenkit etmemizi sağlıyacak bir mekanizmanın kurulması olduğunu söylemiş ve "bu mekanizma partilerin teaddüdü ve iktidar karşısında bir veya müteaddit partilerin bulunuşudur,, demiştir.

Reşat Şemsettin Sirer muhalefet partilerinin iktidara yüzünü gösteren ve haline çeki düzen vermesini sağlayan bir ayna gibi yardım edebileceğini, fakat aynalar içinde nasıl suratımızın hakikatını göstermeyen dev ve cüce aynaları çatlak ve sırı dökülmüş olanlar varsa muhalefet partileri içinde de hakikati kusurlu bir ayna gibi eksettirenlerin bulunabileceğini kaydetmiş ve demiştir ki:

"İktidara mensup bir kimse için muhalefetin hatalı hareketlerde bulunması ilk anda memnun olunacak bir hâdise gibi görülebilir. Fakat parti mülâhazalarının üstüne çıkarılarak millî menfaatlar zaviyesinden hayata ve hâdiselere bakıldığı zaman bu, o kadar sevinilecek bir hal değildir. Çünkü, bu takdirde muhalefet içtimaî hayatımı-

(Devamı 2 de)

Sosyal hayatımızda bir merhale

İlk işveren sendikası kuruluyor

Mensucat işverenleri sendikası yakında faaliyete geçecek

Memleketimizde ilk işveren sendikasının kurulması mevzuunda hazırlıklar başlamıştır. Bilindiği gibi sendikalar kanununun bahşettiği haklara dayanarak şimdiye kadar 80 i mütecaviz işçi sendikası kurulduğu halde, bir tek işveren sendikası kurulmamıştı. Bu kerre mensucat işverenleri 4 Kasım cuma günü Defterdar mensucat fabrikasında bir toplantı yaparak "Mensucat İşverenleri Sendikası,, adiyle bir sendika kurmaya karar vermişlerdir.

Sendikanın kurucuları şunlardır:

Mensucat Santral fabrikası müdür ve sahibi Fuat Bezmen, Karamürsel mensucat fabrikası sahiplerinden Hilmi Nail Barlo, Adalet mensucat fabrikası sahibi Atıf İlmen.

İşçi sendikaları karşısında işveren sendikalarının bulunmayışı sosyal hayatımızın bir eksiği idi. Bu sendikanın kuruluşuyle işverenlerin bazı kazançlar temin edecekleri tabiidir. Fakat işçi sendikaları da bu teşebbüsten fayda görecektir. Zira Sendikalar Birliği veya herhangi bir sendika, herhangi bir mesele karşısında, bütün işverenleri temsil eden bir teşekkül bulacak ve serbestçe konuşup anlaşılabilecektir. Bu netice elbette ki işveren için da işçi için de faydalı olacaktır.

Büyük bir eksiği dolduran yeni işveren sendikasına başarılar diler, müteşebbisleri en samimî hislerle tebrik etmek isteriz.

Fatih - Eminönü Mensucat sendikasının toplantısı

Sendika, Teksitil Sendikasının Fatih şubesi oldu

Fatih - Eminönü mensucat sanayii işçileri Sendikasının yıllık Genel Kurul toplantısı geçen pazar günü saat 10 da Fatih Halkevi salonunda yapılmıştır.

Sendika Yönetim Kurulu adına, bir yıllık faaliyet raporu okunmuş ve raporda işçi haklarının aranması mevzuunda bir yılda yapılan işler madde sırasiyle açıklanmıştır.

Bunun üzerine hazır bulunan üyeler söz alarak raporu tetkik etmişlerdir. Bu arada Ali Salatan çalışmaları kâfi bulmadığını açıklamış. İbrahim Yaman da kongrenin toplanması için kanunî formalitelerin tamamlanıp tamamlanmadığını sormuştur.

Sendika başkanı Mehmet Tekir tenkitleri teker teker cevaplandırmıştır. Bundan sonra hesaplar tetkik edilerek Yönetim Kurulu ibra edilmiştir.

Sendikanın, Tekstil sendikasının şubesi halinde çalışması ve isminin İstanbul Tekstil Sanayii İşçiler Sendikası Fatih Şubesi halini alması kabul edilmiştir.

Bir üyenin Mahmutpaşa'da şube açılması teklifi alkışlarla kabul edilmiştir.

Şube Yönetim Kurulu seçimine geçilmiş ve Mehmet Tekir, Mehmet Doğan, Hasan Bayrakçı, Osman Meriç, Hamdi Develi, Cavit

(Devamı 4 de)

Tekstil sendikası Ayvansaray şubesi açıldı

İstanbul Sendikasından istifalar başladı

İstanbul Tekstil Sanayii İşçileri Sendikasının Ayvansaray şubesi 2 Kasım 949 Salı günü açılmış ve bu münasebetle bir toplantı yapılmıştır.

Şubenin kurucuları Celâl Beyaz, İhsan Altınel, Hasan, Hüseyin, Veysel Güven, İhsan Ondül, Ali Rıza Ketenci, Hasan, Ali Rıza'dır.

300 üyenin iştirakiyle yapılan toplantıda, şubenin açılmasının işçi dâvalarının halli ve işçi hak ve hukukunun tanınması mevzuları üzerindeki tesiri belirtilmiş, bilâhare yönetim kurulunun seçimine geçilmiştir.

Şube yönetim kurulu İhsan Altınel'in başkanlığında şu şekilde teşekkül etmiştir: Başkan vekili Veysel Güven, Sayman ve sözcü Celâl Beyaz, Sekreter İhsan Öndül, Veznedar Ali Rıza Ketenci.

Tekstil Sanayii İşçilerinin bir şubesi halinde çalışacak olan bu sendikanın daha şimdiden 300 azası vardır. Ayrıca Eyüp Mensucat sendikalarından 25 üye de eski sen

(Devamı 2 de)

İŞÇİ Gözü ile:

Grev ve lokavt nedir?

GREV: İşçilerin isteklerini kabul etmeyen veya edemiyen işverenlere bu istekleri zoraki kabul ettirmek için, toplu şekilde ve devamlı olarak iş görevlerin işyerlerini terketmek suretiyle işverenlere karşı kullanılan bir baskı usulüdür. Grev, kuvveti hak ve adaletten üstün tutar. Zayıf bir işçi topluluğu en haklı grevde bile mağlûp olur. Kuvvetli bir işçi topluluğu grev baskısı ile en haksız ve mantıksız istekleri kabul ettirebilir. Bu sebeplerle grev usulü, Ana Yasada bulunan çalışma hürriyetinin suistimalinden başka bir şey değildir. Çünkü herhangi bir kimse istediği zaman ve istediği yerde çalışmak hakkına sahip ise de, anlaşarak ve toplu şekilde baskı yaparak, bir nevi şantaj ile, işverenlerden zorla bir şey koparmakta haklı görülemez.

LOKAVT: Grevin tersidir. Grev hakkını isteyen, muhakkak ağzını burnunu grevin tersi olan lokavt hakkına bulaştıracaktır. Lokavt, işverenlerin çalışma şartlarını kabul etmiyen veya edemiyen işçilere karşı bu şartları zoraki kabul ettirmek için, işyetlerini kısmen veya tamamen kapatmak suretiyle işverenlerce kullanılan bir baskı usulüdür. Lokavt, grev gibi, kuvveti; hak, adalet, vicdan ve merhametten üstün tutar. İşverenlerin ellerindeki imkânlara bakılırsa, Lokavtta her zaman muvaffak olmaları icap eder. Bundan dolayı lokavt usulü ancak kaidelerine grev usulünden bile daha aykırıdır. Lokavt usulü, Ana Yasadaki mülkiyet hürriyetinin bir suistimalinden başka bir şey değildir, Çünkü mülk sahiplerinin her ne kadar iş yerlerini açık veya kapalı bulundurmağa hakları varsa da, baskı yaparak, bir nevi şantaj ile ve işgörenleri işsiz bırakmak tehdidiyle, istediklerini en ağır çalışma şartlarını zorla kabul ettirmege hakları yoktur; hele bilhassa bu şartlar işgörenlerin ve ailelerinin hayatına, sıhhatına, şerefine veya haysiyetine zarar getirirse.

Grev ve lokavt nedir, bunu anlattıktan sonra, işgören arkadaşlarımı tam manasiyle tenvir etmek için, grev ve lokavt nasıl tatbik edilir, bunu da başka bir yazıda anlatacağım.

Niyazi CAN

Çalışma Bakanının Adana nutku

(Baştarafı 1 de)

zın düzeni kendisinden beklenen hizmetleri yapabilen bir kuvvet ve organ olmaktan çıkar, bir muhalefet liderinin son günlerde tekrar grevi metheden sözlerini duyduğum zaman, itiraf edeyim ki, zıt hislerin tesiri altında kaldım. Hem sevindim hem de üzüldüm. İlk anda bir parti adamı olarak sevindim. Çünkü iktidar partisi ile rekabete kalkışan partinin lideri kendi partisine de zaaf getirecek bir fikre saplanmış görünüyor.

İşçi vatandaşların huzur ve emniyetle yaşayıp çalışmalarını bir çok şartları, bu vatandaşları ilgilendiren çeşitli meseleler vardır. Hastalığın tedavisi işçi dâvalarının çabuk görülmesini sağlayan özel bir usûl ve mekanizma kurulması, işçi vatandaşın mesken meselesi, iş kanununun tamamiyle tatbiki, ziraat, deniz ve hava işçilerinin iş kanununun şumulüne sokulması gibi ve daha bunlara benzer nice meseleler.

Muhalefet partisinin lideri, bunlardan hiç birisi üzerinde durmuyor. Hiç birisinin ne şekilde halledilmesinin doğru olacağı hakkında bir fikir, bir teklif öne sürmüyor. O, sadece ve fırsat buldukça grevden bahsediyor. Grev demokrasinin ruhunda mevcut bir esastır. diyor.

Sayın lider acaba, grevi eski masallardaki tılsımlı çekmece gibi mi görüyor?

Açıl çekmecem açıl, diyorsunuz istersiniz nefis yemekler, isterseniz mücevherler isterseniz hazineler her an istediğinizi önünüze getiriyor. Grev de acaba bu masal çekmecesi gibi bir şey midir de işçinin hangi derdi ve ihtiyacı varsa grev olunca bu dert ve ihtiyaç izale olunacaktır. Onun için başka bir şeye ihtiyacımız yoktur. İlle de grev olsun.

İkide bir grevden bahseden ister böyle düşünsün ister düşünmesin, Türk işçisi böyle düşünmüyor.

Türk işçisi, evvelce de söylediğim gibi grevin modası geçmiş eski bir silâh olsuğu ve çok kere karşısındakine zarar vermeyip, bunu kullananın elinde patladığını ve kullananı yaraladığını biliyor. (Bu konun bu sözleri işçiler tarafından sürekli ve şiddetli alkışlarla ve biz de böyle düşünüyoruz. Sözleriyle karşılanmıştır.)

Grevin arkasında lokavtın saklandığını fark ediyor.

Sayın Bayar'ın grevin işçiye geçinme ve çalışma şartlarını düzenlemek bakımından bir şey getirmiyeceğini, üstelik memleketin ekonomisini alt üst ederek sefaleti arttıracağını ve en çok işçiyi muztarip edeceğini bildiğinden şüphe etmem. Buna rağmen ikide bir grevden bahsetmesinin iki sebebi olabilir.

Bunlardan birincisi işçilerin bunu iyi bir şey sandıklarını zannederek onların meylini kazanmaktır. Eğer, hareketin saikı bu ise yanıldığını anlıyacaktır.

İkincisi de kendisinin Malatyada söylediği gibi, grevi demokrasinin ruhunda mevcut bir esas sanıyor, bundan dolayı faydalı olsun veya olmasın demokrasinin bir icabı olarak, onu istiyor. Bu takdirde kendisinden bir daha bu meseleyi mevzubahis ederse bu noktayı açıklamasını rica ederim. Demokratik idarenin yani halkın kendi kendisini idare etmesinin bir çok neviileri, çeşitleri vardır. İnsanlık tarihi 2500 seneden beri kendisini demokratik sayan bir çok idarelerin bir müzesidir. Sayın Bayar'ın grevi ruhunda mündemiç saydığı ve tahakkukunu istediği hangi demokrasi şeklidir? Her zümrenin ve sınıfın kendi başının çaresine bakacağı sınıfların ve zümrelerin kanla ve silâh a olmasa bile, rey ile vq para ile ezeceği devletin de uzaktan seyirci kalacağı, benim vazifem dışardan düşman gelirse kovmak içeride asayişi temin etmektir, üst tarafına karışmam diyeceği ve tarihte emsali bulunan demokrasi şekli midir?

Eğer sayın Bayar'ın istediği şekil bu ise hakkı vardır. Bu şekil için greve lüzum vardır. Tıpkı nefsini bizzat korumağa mecbur olacağı yerde ferdin bir tabancaya ihtiyacı olabileceği gibidir.

Fakat arkadaşlar, vatandaşlar biz istediğimiz ve kurmak yolunda bulunduğumuz halk idaresi bu değildir. Hiç bir zaman bu olmıyacaktır.

Bu milletin sağ duyulu bütün evlâtları fertleri ve zümreleri, uzlaşmış ve barışmış, sâyinde, emeğinde hakkı korunmuş milletin iradesine dayanan devletin de haklara bekçilik ettiği, kimseyi kimseye ezdirmediği, intizamı koruduğu millet fertleri ve zümreleri arasında hakikaten adaletle hakemlik ve hakimlik ettiği bir halk idaresi nizamı istiyor ve vq bunu kurmağa çalışıyoruz. Böyle bir nizam için de dövüşe lüzum yok. Dövüşmenin vasıtaları olan greve de lokavta da lüzum yoktur. Bu mevzuda muhalefet lideri yanlış bir yola gitmiştir. Tuttuğu yol memleketin hayrına olmadığı gibi partisi için de kazanç değildir. Halbuki muhalefet daha yetişkin olsa idi işlerimizde tenkid edilecek ve tenkidleriyle düzelmesine hizmet edilecek tarafları bulunmakta güçlük çekmezdi. Meselâ muhalefet lideri kalksa da Çalışma Bakanı ve Teşkilâtı İş Kanununu her yerde vergi gibi tatbik edemiyor demiş olsa idi, mazeret olarak serdedeceğim sebepler ne olursa olsun ve daha iyi tatbik edilmek için alınan tedbirler ne derece tatmin edici bulunursa bulunsun benim de teslim edeceğim doğru ve haklı bir tenkid yapmış olurdu. Aynı surette gene muhalefet lideri, kalkıp ta Seyhan bölgesinde son zamanlarda bazı iyi işler yapılmış olmakla beraber iş ve işçi Bulma Kurumunun memleket ölçüsündeki çalışmaları tatminkar değildir demiş olsa idi, gene mazeret olarak serdedeceğim şeyler düzeltmek için aldığım tedbirlerin değerleri ne olursa olsun aksini iddia etmiyeceğim bir tenkid yapmış olurdu. Bu türlü bir tenkidi yapan muhalefet bir hakikatı ifade etmiş olurdu. Ve bir hakikatı ifade etmiş olmanın itibarını kazanır, eksiklerin düzelmesine yardım eder veya bu uğurdaki gayretlerin hızlanmasına âmil olarak vatan hizmet etmiş olurdu.

Şu halde cemiyet olarak kendimizi tenkidin mekanizması olan muhalefet müessesesi henüz ehliyetli ve kifayetli değildir. Fakat zamanla onun da tekemmül edeceğini, daha ehliyetli bir sevk ve idare altında onların da vazifesini daha iyi yapan bir müessese haline gireceğini umuyor ve bunu temenni ediyorum. Şu halde her halimizle yürüyen bir cemiyet, her alanda önümüzde aşılacak çok merhaleler, katedilecek, bir çok mesafeler ve görülecek daha çok işler olan bir milletiz. Fakat muhakkak olan şey yerimizde saymadığımız ve her gün biraz daha mesafe alarak ilerlediğimizdir. 1919 senesi 19 mayısında başlayan bu yürüyüş devam etmektedir.,,

Sirerin bu konuşması salonu dolduran binlerce işçinin zaman zaman sürekli ve şiddetli alkışlariyle kesilmiş olduğu gibi konuşmasının sonunda da uzun alkışlar ve bravo sesleriyle karşılanmıştır.

İşçi evleri kooperatifinin kongresi

Kongrede idare hey'eti şiddetle tenkid edildi

Ankara (Özel) — İşçi Evleri Yapı Kooperatifi o'ağanüstü toplantısını halkevi salonunda yapmıştır. 150 ye yakın üyenin iştirak ettiği toplantıyı Kooperatif Başkanı İsmail Teber açmış, idare kurulu raporu okunmuştur. İdare kurulunun raporunda kooperatife taahhüt ettikleri 500 lirayı ödememiş olan ortakların kooperatiften çıkarılmaları için genel kuru'un karar alması isteniliyordu. Bu teklif bir çok üyeler tarafından desteklenmiştir.

Taahhütlerini yerine getirmemiş olan ortaklar ise buna itiraz ederek idare kurulunun insicamsız hareketleri yüzünden taahhütlerini yerine getirmediklerini, kooperatifin ne olacağını bilmedikleri ve bir buçuk senedir hiç bir iş yapmamış olduğu için para vermekten çekindiklerini ve evvelce evlerin 3000 liraya yaptırılacağı bildirilmiş olduğu halde sonradan hazırlanan projelere göre evlerin 9 bin liraya çıkacağı anlaşıldığını, bir işçinin ise bu parayı ödeyemiyeceğini söylemişlerdir.

Bu yüzden çıkan ihtilâf büyümüş ve çok sert münakaşalar başlamıştır. Kongre başkanı bir aralık kongreyi 10 dakika tatil etmiş ve tekrar oturum açıldığı zaman yeniden münakaşalar başlamıştır Kongrede bulunan Ticaret Bakanlığı temsilcilerinin mütalâasına müracaat edilmesine rağmen ortaklar tatmin edilememiştir. Kongre başkanı ekseriyetin oy'una müracaat teklif ederek bir hal çaresi ileri sürmüştür. Taahhüdünü ödememiş olan üyelere borçlarını ödemek için bir buçuk aylık mühlet verilmesi yolundaki bu teklif bazı delegelerin itirazlarına rağmen genel kurul tarafından ekseriyetle kabul edilmiştir.

Genel kurul her üyenin idare kuruluna yazılı olarak müracaat ederek arsa mı yoksa ev mi almak istediğini bildirilmesine de karar vermiştir. Kooperatiften istifa eden üyelerle sermaye taahhütlerini bir buçuk ay içinde ödemeyenlerin mevcut paralarının ne şekilde geri verileceği 15 Aralıkta yapılacak olan toplatıda karara bağlanacaktır.

Teşekkür

Ekmek, Simit ve Unlu Madde işçilerinin haklarının aranmasında Sigorta muamelelerinin intizam titizlikle görülmesinde ve ehliyetli işçi yetiştirmek ve bulmakta sendikamıza karşı büyük yardım hizmetleri görülen Ankara Bölge Çalışma Müdürü Sayın Bay F. Sağlam, İşçi Sigortaları kurumu Ankara Şubesi Müdürü Sayın Bay Münip, İş ve İşçi bulma Kurumu Ankara şubesi Müdürü Sayın Bay Nuri ve kıymetli mesai arkadaşlarına sendikamız adına teşekkür etmeyi vazife biliriz.

Ankara Ekmek, Simit ve Unlu maddeler İşçileri Sendikası Yönetim Kurulu adına Zeynel Dane

Ayvansaray şubesi

(baştarafı 1 de)

dikalarından ayrılarak bu şubeye kaydolmuşlardır. İstifa edenler arasında idare heyeti azaları da vardır. Bunlar, 1093 sicil numaralı Fehmi Akkaya, 348 Abdullah Conkoya, 1212 Galip Şansal, 1065 Hasan Sarıdemir, 1089 Şerif Çıkrık, 1388 Yaşar'dır.

Zamanla üye mevcudunun artacağı muhakkaktır. Bütün mensucatçıların Tekstil Sendikası altında toplanmaları dâvasının tahakkuku için kesin yoldur.

Ali Rıza Arı diyorki

(Baştarafı 1 de)

selelerde olduğu gibi riyazi keyfiyet aranamaz. Netice ve tecellilere çok önem vermek lâzımdır. İşçilere grev hakkı tanımak ancak işverene de lokavt hakkı tanımak'a kabil olacaktır ki bence bu, bugün işçinin lehine olmıyacaktır.

Grevle lokavtı işçi ile patronu karşı karşıya serbest bırakmaktansa iş mevzuatını, sosyal nizamı ve iş hayatımızı daha adil ve daha mütekâmil, icaplara uygun bir şekle sokarak meseleleri devlet himayesinde hakem yoliyle revolüsyon ile değil, evolüsyon ile halletmek bugün için daha isabetli ve hayırlı olur kanaatindeyim.

İşçi Sigortaları Kurumu

EYLÜL 1949 SONU İTIBARİLE İŞÇİ SİGORTALARI KURUMUNA İNTİKAL EDEN SİGORTA VAK'ALARI İLE SİGORTALILARA YAPILAN YARDIMLAR

Kuruma intikal eden sigorta vak'aları

İş kazası Adet	Meslek Has. Adet	Analık Adet	Malûliyet Adet	Ölüm Adet
11809	240	16511	218	132

SİGORTLILARA YAPILAN YARDIMLAR

İş kazası ve meslek hastalıkları ve analık sigortası

Kaza ve meslek Has. Sigortası Lira Kr.	Analık Sigortası Lira Kr.	Sigorta avansları Lira Kr.	Toplam Lira Kr.
1.860.348,02	21.96070.79	25.367,47	4.081.786,28

ŞUNDAN - BUNDAN

Sağ elin verdiğini Sol el bilmemeli...

Geçen gün, bir gazetede her hangi bir vesile ile ve herhangi bir hayır cemiyetinin, bilmem nerede giydirdiği fıkara çocuklarının, iftihar makamında toplu bir halde aldırılmış resimlerini gördüm.

Başları dipten tıraş edilmiş, üzerlerinde dümdüz birer kaba urba ile, dimdik fotoğraf adesesinin karşısında durdurulmuş bu vatan yavrularının en önünde, ve yegâne iskemlenin üzerinde, ahirette cennet ve dünyada şöhret kazanmak için hayır işlediğinde şüphe bırakmıyan mağrur bir efendi oturuyordu.

Resme ibretle baktım.. baktım ve isyan ettim!

Hak tanıdığımız dört kitaptan biri olan İsanın İncilinde, üzerinde durup düşünmemiz iktiza eden bir söz vardır ki, tercümesi aynen şudur.

Sol eliniz, sağ elinizin kime ne verdiğinizden asla haberdar olmasın!,,

Buna, müslümanların: Kabahat le mahli, ibadet te!,, meselini katacak olursak, hikmeti akvaibd.

Sadaka veren için, hiç bir vakit medarı mubahat olmamalıdır. Tasadduk, vicdan borcu, insaniyet borcudur. Bu borcu kimi öder, kimi ödemez.. O başka. Fakat ödeyenin, bununla iftihar etmesi, ödemiyenin kabahatinden çok daha büyüktür. Düzcesi: "Efendiler! Bana bakın.. Beni görüyor musunuz? İşte ben, zenginlerden filânca, yahut hayrat delilerinden filâncayım. Ben, şu gördüğünüz fakirlerin karnını doyurdum, sırtlarını ısıttım. Eğer ben olmasaydım, bu adamlar acından ölecek, soğuktan donacaklardı. İyi ki ben varım. Sayemde bunlar doydu, giyindi. İşte bu adamlar!, İyice bakın.. Onlara da bakın.. Bana da.. Nasıl?! Aferin deyin, Maşallah deyin bana! İşte fıkara babası benim. Bunlar da benim lûtufdidelerim!,, fahriyesini tazammun eden bu türlü resimler, insaniyete karşı, vicdana karşı, çirkin bir tecavüzden başka bir şey değildir.

Bir insanın kusurunu, ayıbını yüzüne vurmak, ahlâk nazariyelerinin merdut ve menfur saydığı bir harekettir. Kaldı ki fıkaralık, ihtiyaç, ne bir kusur, ne de bir ayıptır. El uzattığınız kimseyi teşhir etmek hakkını size kimse vermiyor, efendiler!

Bir bayram günü, ölmüşlerinizin ruhunu şadetmek, yahut kendi vicdanınızın her hangi bir karanlık hesabını divanı muhasebatı ilâhiden arızasız geçirmek maksadiyle, yahut, ki - haydi hüsnüzan göstereyim - sırf insani bir hareketle ettiğiniz bu iyiliğe, o iyiliğe vasıta olan zavallı bir çocuğun tertemiz alnına bir hacalet damgası gibi vurup, halkın gözü önüne koyamazsınız.

Lûtuf, yardım, eğer gizli bir tefahür düşüncesiyle yapılırsa, kayıtsızlıktan, zulümden de daha aşağıdır.

İyilik, bol bol iyilik ediniz. Hayatın yüzde doksan gayesi budur. Ancak, bırakın da, edeceğiniz iyiliğin vicdanınızdan gayri şahidi, manevi huzurunuzdan başka ivazı olmasın.

Gerçek fazilet sahibi insan odur ki: Hayatının akşamında, gün kavu-

(Devamı 4 de)

Kadınlara dair

** Kadın, her haline rağmen erkek için daima aranılan şeydir. Erkeğe lâzım konforun birinci maddesidir...*

** Penceremden, geçen kadınları seyrediyorum; allı, yeşilli, morlu.. rengârenk.. işte kadın karakteri.*

** Kadınlar, erkeklerin sevgisi kadını, erkekler de kadınların rağbetini celbeden erkeği sevmezler.*

** Kadın çok söylesin. Buna razı olunuz, fakat az istesin.*

** Kadına vereceğin hediyede yalnız bir cihete dikkat et, satınca para etsin.*

** Metresinden ayrılan bir arkadaşım yeisle bağırarak şu hakikati tasdik etti;*

— Hakikaten kadın deniz gibi imiş.

Zavallı boğulmuştu.

** Kadın deniz gibidir. Evet çünkü tuzludur.*

** Bir işi en salim düşüneceğin zaman; kadına, içkiye baktığın zamandır. Onların tesiri altında iken vereceğin kararların çok fena âkıbeti vardır.*

** Kadın vardır ki, cidden namuslu olduğu halde aleyhindeki şayialar kilometrelerce saha işgal eder. Sen böyle hakkında dedikodu yapanlardan değil, yapan kadından kork.*

** Kadınlar aşkı bir armut, çiçeği şeklinde tasavvur ederler. Evvelâ güzeldir, zariftir. Sonra armut verir.*

** Bir kaç kıza yapılan izdivaç vaadi kadar iğfal kuvveti hiç bir vaadde yoktur.*

Sağ ve Sol

İnsanlar arasında sağ ve sol elleriyle iş görenler var. Biz ikincilere "solak,, diyoruz. İki elini de aynı maharetle kullananlar pek nadirdir.

İki el arasında iş bölümü var: Sağ el en güç ve en nazik işleri görüyor. Hattâ medeniyet ilerledikçe bu iş bölümü daha göze çarpacak bir hale geliyor. Bu tekâmül her meslekte, bilhassa musikide bellidir.

Keman, piyano, viyolonsel gibi sazlar iki elin karşılıklı çalışmasını icap ettiriyorlar. Fakat kemanda, bilhassa viyolonselde sol el daha büyük bir vazife sahibidir. Meşhur bestekâr Şuman'ın sağ eline felç indiği vakit viyolonsel çalmayı düşündüğü kendi hatıratında vardır.

Yazı sağ elle ve soldan sağa doğru yazılır. Asker tüfeğini sol elle tutar ve tetiği sağ el ile çeker. Arabacı atının sol trafına doğru oturur ve dizginleri sağ el ile tutar.

Sol elin sağa göre aşağılığı, bütün kavimler nazarında onun kıymetini düşürmüştür. Uğurlu taraf sağdır, uğursuz taraf sol; şerefli taraf sağdır, şerefsiz taraf sol. Gününü terslikler içinde geçiren aksi adamlara sol tarafından kalkmış, deriz. Muaşerette hep sağın kıymeti vardır: Selâm sağ elle verilir, el sıkmak sağ elledir, yolda, sofrada ilh... Büyükler sağ tarafta bulundurulur. Çinliler ve bazı zenci kabileleri, sol ellerine karşı hürmetsizliklerini göstermek için o ellerinin tırnaklarını ölçüsüz bir tarzda uzatırlar, pek nadir keserler. Sol elleriyle pis işler yaparlar. Sağ el kaldırılarak yemin edilir. Hemen her merasimde sağ taraf makbûldür. Hintliler arasında bir sağ el, bir de sol el kabilesi vardır ki, ikincilerin itibarı düşüktür.

İnsanların sağ ellerini, sağ taraflarını sola tercih etmeleri fıtri, tabii bir şey midir, yoksa bir terbiye ve itiyat mahsulü müdür? Bu nokta bir çok âlimleri ve fen adamlarını çok düşündürmüş, tetkiklere sevketmiştir.

Çocuklar bir ve iki yaşında iken iki ellerini de aynı ehemmiyetle kullanırlar. Meseleyi terbiye ve itiyada atfedenlerin sık sık öne sürdükleri delil budur. Bunun için Debierre iddia etmiştir ki "her itibarla sağ taraftaki aza sol taraftakilere müsavidir. Sağ tarafımızı kullanmamız irsiyetten ziyade bir terbiye neticesidir. Halbuki Galippe bunun irsi olduğunu öne sürmüştür. Bu âlime nazaran sol taraftaki azâmızın aşağılığı bünyemizde kimyevi bir farkın mahsulüdür.

Sol elin az kullanılmasını kalbin sol tarfta bulunmasına atfedenler de vardır.

Başka bir iddiaya göre de ilk insanların iki kolları da dört ayaklı hayvanlar gibi aynı kuvvet ve maharette imiş. İnsanlar da yüzükoyun yürüyorlarmış. Sonra ayağa kalkmışlar ve kalb harici tehlikelere maruz kalmış. Pek tabii imiş ki insan sağ eliyle silâhları ve âletleri kullansın, sol elini de serbest bırakarak yüreğini korumağa memur etsin.

İngilterede, Almanyada ve Amerikada bir çok doktorlar ve âlimler, her iki elimizi ve kolumuzu da aynı derecede ehemmiyetle kullanmamızı tavsiye ederler. Fakat bu meselenin mahiyeti ve kıymeti henüz tamamiyle malûm değildir.

Tarihten bir yaprak

Dördüncü Muradın ölümü

Çocukken, devleti anası Kösem Sultan idare etti. Birinci Ahmet zamanında başlıyan, Kuyucu Murat Paşanın kahrile biraz sükûn bulan, fakat İkinci Osmanın Yedikulede feci bir surette öldürülüşü üzerine büsbütün azışan Anadolu isyanları hâlâ devam ediyordu.

Devletin idaresini eline aldığı zaman, kendisini müthiş bir sipahi isyanı karşısında buldu. Asiler saraya kadar dayandılar. Kendini Babıssaade önüne kadar çıkarttılar Gözünün önünde veziriâzamı Hafız Paşayı parça parça ettiler. Fakat o veziriâzamına acımadı. En çok isyan kasırgaları içinde parçalanan gözdesi Musa Çelebiye acıdı. Ona şarkı bile yazdı;

Yola düşüp giden dilber
Mevsim eğlendi gelmedi
Yoksa yolda yol mu şaşdı
Mevsim eğlendi gelmedi.

Şaraba düşkün olduğu kadar şiire de merakı vardır: Şeyhislâmı Şair Yahya efendi ile beraber, bade bezminde müşaarede bulunurlardı. İşrete ve şehvete inhimaki fazla idi. Bununla beraber, çok güçlü ve kuvvetli idi: Müthiş ok atar, bir kolu ile en ağır bir adamı havaya kaldırırdı. Harpte, ordu idaresinde yüksek bir mahareti vardı: eRvan seferini yapan, Bağdadı alan o idi. Her iki seferde de büyük bir azim, fevkalade bir cesaret gösterdi ve onların hatıralarını nefis sanat eserleriyle yaşattı. Yeni sarayda iki zarif köşk yaptırdı: Revan ve Bağdat köşkleri...

Fakat zulmü her vasfına galipti. Sipahi isyanı içine işledi, ondan sonra kahhar bir zalim kesildi. Kendi şarap içerdi; halka tütünü yasak etti. Bu yüzden ne kadar insan telef oldu! Geceleri sokaklarda dolaşır, evlerin bacalarını koklardı. Tütün içenleri ansızın basar, vücutlarını dört parça ettirir, her parçasını kale kapılarına astırırdı. Halk, zulmünden usanç getirdi:

Zararsız bir duhan hakkında neyler bunca zahmetle
Duhanı ahı mazlumanı men eyle hüner oldula

Demiye başladı. O, halkın ağlayışına hiç kulak asmadı. Kendi saltanatını düşündü, ve kendi zevkiyle meşgul oldu. Yaşadıkça cebbarlığı arttı: Nef'iyi odunlukta boğdurdu, ölüsünü denize attırdı. Hekimbaşısını zorla afyon yutturarak öldürttü. Şeyhislâmını Bostancılara boğdurttu. Yirmi beşer yaşına gelmiş iki kardeşini, Şehzade Beyazıtla Süleymanı Bayram Paşa ile Bostancıbaşı vasıtasiyle telef ettirdi.

Bunlar başka anadan olmuşlardı. Fakat Dördüncü Murat, ana baba bir kardeşi Kasımı da öldürtmekten geri durmadı. Sarayın kapalı odalarında Osmanoğullarından tek bir şehzade kaldı: İbrahim!

Bağdat seferinden dönüşte, damla illetine uğradı. Hekimler işretin önünü kestirdiler. Biraz düzelir gibi oldu. Fakat, bayram aylarından sonra dostu Emirgüne oğlu ile beraber Sinan Paşa köşküne gitti, orada zevk işret, eğlence sabahlara kadar devam etti. Vücudu fena halde sarsıldı. Artık bir daha kendisini toplıyamadı. Hiç bir ilâç kâr etmedi. Kendi de iyi olmaktan ümidini kesti, asabı fena halde sarsıldı. Birini öldürtmek istiyordu. Aklına kardeşi İbrahim geldi. Fakat muvaffak olamadı. Anası Kösem Sultan mani oldu. Mamafih kendisine kardeşinin öldürüldüğü haber verildi. Güldü. Ölüsünü görmek istedi. Hekimler, üzerine fenalık geleceğini söylediler. Dinlemedi. Yatağından fırlamak, dışarı atlamak istedi. Atladı, fakat olduğu yere bitap düştü. Artık kendisini büsbütün kaybetti ve daha sonra, başını zorla sağa sola çevirebildi.

Akşam, güneş İstanbul ufuklarını ateşler içinde bırakarak Marmaranın maviliklerine güller serperken, Dördüncü Muradın hayatı da kardeşi Kasımı öldürttüğü odada gecenin karanlıklarına gömüldü.

Ağalar, yüzüne bir tülbent, üzerine bir şal örttüler.

Her hafta bir hikâye:

İhtiyarlık

Yaşlı bir dostum vardır. Elli, elli beş sularında.. Dostum yaşlıdır amma bir genç gibi tuvaletine itina eder. Her sabah sinekkaydı tıraş olurdu. Yüzüne kompres yapar, tepesindeki iki teli sağa yatırmak için elinde fırça, tarak her gün saatlarca ayna karşısında kalır. Mübalâğa olmasın ama dostum bu bir kaç tel için ayda bir briyantin şişesi sarfeder. Dostum elbisesine de itina eder. Beyaz getrleri, lustrin iskarpinleri üstünde daima on sekiz yaşında bir delikanlı hissini verir. Pantolonu itina ile ütülenmiştir. Dostum mütemadiyen modayı takipeder. Kravatını istediği gibi bağlamak için saatlerini fedadan çekinmez, hoşuna giden bir papiyon kravat onun için her şeydir. Dostumun parası pulu da vardır. Evi, köşkleri filân... Sizin anlıyacağınız eshabı emlâkten bir zat.

Derdi yok, sabahleyin istediği zaman kalkar, istediği zaman yatar istemezse yatağından dışarı çıkmaz. Dostum bütün rahatına, bütün safasına zevkine rağmen senelerin elinden ne yüzünü, ne omuzlarını, ne de sırtını kurtarabilmişti. Yüzü buruşuktu, omuzları çökmüştü, beli hafifce kamburdu.

Gerçi iyi bir tıraş insanı on sene kadar gençleştirir. İyi bir terzi de adamı on beş sene daha gençleştirir, derler amma, bence bu bir teselliden başka bir şey değildir. Fakat siz de ona sorarsanız:

— Ben gencim, ihtiyarlamam. der di.

Bu cuma gene onu ziyaret ettim. Fakat dostumu size takdim ettiğim şekilde bulamadığımı itiraf edersem:

— Bu hikâyede teknik hatası var, filân demeyiniz rica ederim.

Cuma günü kendisini ziyaret ettiğim zaman dostum denilebilir ki bitkin bir halde idi. Sakalları uzamış, alnının üzerindeki iki tüy kendi hallerinde yaslanmışlardı. Vücudü hantallaşmış, yüzünün rengi bile insana ihtiyar bir adam tesiri yapıyordu.

Yerinden yavaş yavaş kalktı, yani beli tutmaz bir halde sandalyadan sandalyaya geçti. Arkasındakı pijama bir mütekait ihtiyarın entarisi, rop dö şambri Şam hırkası halini almıştı.

— Ne var, ne yok? dedim. Hastamısınız?

Dostum başını salladı, yüzünü buruşturdu:

— Biraz dedi.

— Grip filân olmasın, dedim.

Dalar gibi oldu sonra önündeki masada bir mektup zarfına gözün ilişti. O söyledi.

— Vücudum kırgın.

— Kendinize dikkat edin!

Dostum, baktım öndeki zarfla fazlaca meşgul...

Ona:

— Sizi galiba bu mektup rahatsız ediyor?

Gözleri parladı:

— Mektuba da canım sıkıldı ya.. diye cevap verdi.

— Siz öyle, dedim. Mektupla filân neşenizi kaybetmezsiniz. Çok fena şeyler mi yazıyor?

Al, dedi. bana mektubu uzattı. Zarfı açtım, mektubu okudum. Mektupta şunlar yazılıyordu:

"Siz beni belki şimdi unutmuşsunuzdur. Bundan yirmi beş sene evvel kocamla taşraya gitmiştim. Bir sene var ki kocam öldü, Bir kızım var yirmi yaşında.. Cicinizi görmek isterseniz Fener yolunda 8 numaralı Fettah beyin köşküne geliniz. Sizi yarın öğleye kadar bekliyorum...

— Bu mektupta, dedim, can sıkacak bir şey yok. Bilâkis size yeni bir aşk macerası, dedim. Yirmi yaşında bir kızdan bahsediliyor. Ötesi bana vız gelir, ben buna dikkat ettim.

— Doğru dedi. O da doğru. Bir iç çekti. Yaşlı dostum şimdiye kadar bu kadar derunî bir ah çekmemişti. Birer cıgara yaktık. Biraz sustu. Ben bir mecmuaya bakıyordum, söze başladı:

— O, enfes kızını da gördüm, anasını da. Anasını vaktiyle çok severdim. Ama bilsen nasıl... Müthiş bir hisle? Yirmi beş sene evvel o malû bir adam ile evlenmişti. Evlenmeden

(Devamı 4 de)

Çalışma bakanının beyanatı iyi karşılandı

(Baştarafı 1 de)

İşte biz bu işi dürüst bir şekilde yapıyoruz. Son Saatin ibret almasını temenni ederiz.

...enükâr Birliği Başkanı Zühtü ...etey diyor ki:

Çalışma Bakanı tamamen hislerimize tercüman olmuştur. 30 senelik işçiyim ve grevin ne demek olduğunu gayet iyi bilmekteyim. ...zzat greve iştirak etmiş bir işçi ...atiyle grevin bize bir fayda getirmeyeceğini tereddütsüz söyleyebilmek isterim. Hem haklarımızı başka yollarla temin edebilirken illâ grev diye dayatmanın mânasını anlamıyorum.

Grevden bahsedenler biraz da lokavtı düşünsünler.

Son Saatin sayın muhabiri birliğimize geldiğinde benim de fikrimi sormuştu. Acaba niçin yazmamıştır? Muhakkak hoşuna gitmemiş. Fakat bilsin ki grevin acısını değil, biz çekeceğiz.

Çalışma Bakanının Kayserideki konuşmasından sonra da Yeni Sabah gazetesinden telefonla beni ...ulmuş ve aynı şeyi sormuşlardı. ... gazete de fikrimi kendisi sorduğu halde yazmadı. Hayret doğrusu! Galiba bu sayın gazeteler bizim namımıza gelin güvey olmak istiyorlar.

İstanbul Tekstil Sanayii İşçileri Sendikası Başkanı Yaşar İyidoğan'ın fikri:

Ben şahsen grevin Grevi isteyen...er gelsinler münakaşasını yapalım. ...ızı bizim kadar kimse tanımaz. Biz ...aklarımızı grevsiz de müdafaa edebiliyoruz ve bu yoldan zararlı çıkmıyoruz. İşlerimizi şansa bırakmak ...iyetinde değiliz. Meşhur bir laf vardır: Dimyata pirince giderken ...vdeki bulgurdan olmak istemiyoruz. Başka memleketlerde asırlık sendikaların bile çok defa grevden mağlup çıktıklarını okuyor ve işitiyoruz. İşlerimiz geç te olsa emniyetli olsun isteriz. Arkadaşının ...lnındaki sineği öldürmek için onu vurup ta (bir sizden, bir bizden) diyen ahmak adamın durumuna düşmeyi kim ister?

Tekstil Senayii İşçileri Sendikası Başkan vekili Ziya Hepşen diyor ki:

Benim şahsi fikrim şudur:

Bizim işçilerimiz grev denen silâhı kullanacak kadar olgunlaşmış değildir. Bize böyle bir silâh verilirse onu her tarafta kullanmağa kalkışırız. Evvel emirde sendikalarımızın kuvvetlendirilmesi, kasalarımızın para ile dolması lâzımdır. Hiç şüphe yok ki, bize grev tanınırsa patrona da lokavt verilecektir. Aklı selim sahibi bir insan bugün için grevin faydadan ziyade bize zarar vereceğini pekâlâ düşünebilir. Daha doğrusu grevi bugün olduğu kadar uzun zaman bile düşünmek işçi kit'esi için zarardır.

İşçi Sendikaları Birliği Başkan Vekili ve Bomonti Bira Fabrikası İşçi başmümessili Seyfi Demirsoy'un fikri

— Bakan hislerimize tercüman olmuştur. Biz bugün için grev hakkı istemiyoruz. Çünkü, işçi arasında grevi idare edecek bir kimse yetişmiş değildir. Sendikalarımızın mali cepheleri çok zayıftır. İşçiye grev hakkı verilecek olursa işverene de lokavt hakkı verilecektir ki, grev hakkı işçinin lehine değil, aleyhine neticelenektir. Bugün emekleme devresinde bulunan sendikalarımız grev hakkının tanınmasiyle felâkete sürüklenir ve dağılır.

Garsonlar Sendikası başkanı İsmail İnan'ın fikri:

— Ben şahsen grev hakkının verilmesi taraftarıyım amma grev her zaman değil. İyi kullanamayanların elinde geri tepen bir silâh olduğunu biliyorum. Fakat ben bir işçi ve aynı zamanda bir işçi temsilcisi olduğuma göre, grevi istemiyorum diyemem. Ancak, hükûmet bizim grevle elde edeceğimiz hususları bize başka kanunî imkânlarla verdikleri takdirde grevin lüzumsuzluğu kendiliğinden ortaya çıkmış olur. Bundan evvel de Son Saat gazetesinin bir muharririne verdiğim beyanatta aynı şeyleri söylediğim halde, maalesef benim sözlerimin aksine olarak vaziyet bir başka beyanatın karşılığı olarak ele alınmış.

Kutu Fabrikası İşçileri Sendikası Başkanı Süreyya Birol'da diyor ki:

— Çalışma Bakanının ağzını öpeyim. Bu tabiri kasten kullanıyorum. Bakan o kadar güzel söylemiş, o kadar güzel hislerimize, arzularımıza tercüman olmuş ki... Grev bizim işçiler için felâkettir. Bunu izaha lüzum var mı? Grevin karşısında lokavt daha tesirli bir silâhtır. Her gün fabrikalara yüzlerce genç müracaat ediyor. İşveren grev yapan işçiyi atar yerine o yüzlerce müracaatçıları alırsa zarar kimedir?

Bugün grevin en çok görüldüğü yer Amerikadır. İsviçrede toplanan Milletlerarası İş Konferansında Amerikan işçi başdelegesi, kendilerinin grev istemediklerini, yalnız işverenlerle karşı karşıya kalmak istediklerini, devletin hakemliğine ihtiyaç duyduklarını ifade etti. Bizim sosyal mevzuatımız Amerikan delegesinin arzularına cevap verecek durumdadır.

Yalnız sendikaların iş ihtilâfı yapabilmesinin temini şarttır.

İşçinin refahı, onu çapulculuğa teşvik ile değil, iş emniyeti sağlamak ve koruyucu kanunlar çıkarmakla mümkündür.

Madenî Eşya İşçileri Sendikası Başkanı Nizamettin Babaoğlunun cevabı :

Grev işçinin hakkıdır. Hak verilmez alınır ise de bugün için buna lüzum yoktur. Evvelâ işçi grev yapacak olgunlukta değildir ve sendikalar grev yapacak formu bulmuş değillerdir.

Millî menfaatlerimiz de işçinin grev yapmasına manidir.

Sağ elin verdiğini Sol el bilmemeli

(Baştarafı 3 de)

şur gibi dünyaya gözlerini büsbütün yumarken Allahına ettiği ibadetle, kendi hemcinslerine ettiği muavenetten dünyevî bir gurur değil, fakat, vazifesini yapmışlara mahsus vicdanî bir haz duyarak ebediyete göçer

Yoksa, on tane fakir çocuğun sırtına on kat aba giydirdiğini yedi iklim, dört köşeye duyurmak için ta bilmem nereden, resmini gazetelere gönderen efendi gibi hayır sahipleri, o gazete ve o fotoğrafı kendisine gösterip te düşüncesini sorduğum vakit, bizim mahalle sakasının savurduğu galiz küfürden başka manevî bir mükâfat beklememelidirler.

Şu sözü ibretle teemmül edelim: "Sol eliniz, sağ elinizin kime ne verdiğinden asla haberdar olmasın..

Hikâye

(Baştarafı 3 de)

evvel, evlendikten sonra onunla bir hayli zaman beraber yaşadık. Bilsen birbirimizi ne kadar severdik. Kuş yavruları analarını ararken nasıl (ci.. ci..) diye seslenirse biz de birbirimizi öyle arardık. Ben ona bu güzel kuş sesinden dolayı (Cici) ismini koymuştum. Ne tatlı bir konuşuşu, ne tatlı bakışı vardı.

— Peki, bu sevdiğiniz kadını tekrar görmediniz mi?

— Gördüm...

Saçları beyazlaşmış, yanakları buruşmuş, bacakları kalınlaşmış, beli ile göğsü ve kalçaları bir enlilik almış. Halbuki eskiden onun bir avuca sığacak kadar dar, ipince bir beli vardı. Geniş kalçaları, sert bir göğsü...

Kızını benimle tanıştırdı:

— Küçük cici bana benzemiyor mu dedi. Baktım, bir çok hatları anasının yirmi beş sene evvelki halini hatırlatıyordu. Onun da beli annesininki gibi ince, onun göğsü de annesinin ki gibi sert ve saçları kumraldı.

Annesinin sanki genç iken çekilmiş fotoğrafı idi. Ona o kadar benziyordu...

Ana, kız ve ben oturduk. Bir hayli dereden tepeden konuştuk. Kız bana çok hoş geldi. ve anasının yirmi beş sene evvelki haliyle onu hatırlamak istedim. Fakat itiraf edeyim ki bu kız bana bir hayli eksiklikler hissettirdi.

O zaman anasının gençliğini hatırladım. Gerçi o, ak saçlı bir (Cici) idi. Fakat ne bezay saçlı kadın yirmi hirmi beş sene evvelki kadındı, ne de yirmi beş sene evvelki kadındı, ne de evvelki kadındı. İçimde eksik ortaklığa rakip olan bir şey vardı. İnanırsan ben koşa koşa gittiğim yerden büyük neşesizlikle döndüm. Ana ile kız arasındaki tezadı, benim içimdeki

— Zaman farkı dedim. boşluğu bir türlü izah edemiyordum.

— Zaman farkı dedim.

Doğru, dedi. Artık aynaya bile bakamıyorum. Hakikaten ihtiyarlamışım. En büyük hastalık bu, deminden beri söylemeğe dilim varmıyordu...

Fatih Eminönü Mensucat sendikasının toplantısı

(Baştarafı 1 de)

Kıvılcım, Kemal Etik seçilmişlerdir. Yönetim kurulu başkanlığına Osman Meriç getirilmiştir. Yediku le şubesi Yönetim kurulu seçimi başka bir toplantıya bırakılmıştır.

SES GAZETESİ 4 YAŞINDA

Aydında Hilmi Tükel tarafından salı ve cuma günleri çıkarılmakta olan SES arkadaşımız 4 yaşına basmıştır.

Şahsî teşebbüs'e meslek aşk ve feragat'yle tarafsız olarak yayınlanan, yıllığı 5 altı aylığı 2.5 lira o'an SES'i kutlar başarı ve uzun ömürler dileriz.

HÜRBİLEK
HAFTALIK GAZETE
Sahibi: İstanbul İşçi Sendikaları Birliği
Yazı işlerini fiilen idare eden Sabahattin Selek
Basıldığı yer Kenan KUTAY Matbaası İstanbul

Hürbileğe abone olunuz

Genç Hasan, Gülfidan'dan esasen cevap bekliyordu. Harp havasının içine girdikten sonra, artık aşk onun için ikinci derecede kalmıştı. Şimdi o, yalın kılıç fedaileriyle Rus istihkâmlarına saldırmak, önüne gelen manileri yıkmak, durmadan, dinlenmeden vuruşmak arzusu ile yanıyordu. Ne Musa paşayı dinlemek, ne başka komutanların emrinde olmak, Genç Hasan'ı tatmin edemiyordu. O, kendi fedaileriyle her şeyi yapabileceğine inanıyor, bu inanla harp sahnelerinden çıkmak istemiyordu.

— Gülfidan, Allah izin verirse gene kavuşuruz. Ben seni İstanbula, evine göndereceğim. Burada yarınımızın ne olacağını bilmiyoruz. Dört tarafımız dört duvar gibi, düşmanla çevrili. Kan gövdeyi götürüyor. Artık sen burada kalamazsın. Allaha çok şükür ki bu sefer kurtuldun.

Gülfidan, boynu bükük bir müddet durduktan sonra yavaş, yavaş başını kaldırdı, Genç Hasan'ın içini titreten ve kalbini demir bir pençe içinde eziyor gibi eza veren o güzel gözleriyle sevgilisini süzdü:

— Hayır Hasan, dedi. Ben artık İstanbula dönemem. Yalnız senden ricam, bir daha beni yanından ayırma.... Ben ne düşmandan, ne kandan, ne de ölümden korkuyorum.

kalmıştı. Gülfidan yanında olduk.

Genç Hasan, güç bir durumda bütün hürriyetini kaybedecek, onu korumak için çarpışamıyacaktı.

— Beni iyi dinle Gülfidan, burada vatan borcu ödüyoruz. Emir kuluyuz. Büyüklerimiz ne derlerse onu yapacağız. Sen burada kalırsan hiç iyi olmaz. Farzet ki ben şehit düştüm. Sen yalnız başına ne yapar, kiminle kalırsın. Allah saklasın. sana bir şey olursa ben nasıl harp eder, nasıl yaşarım. Sen İstanbula gidersen bir gün gene kavuşurum ümidi ile yaşarım. Beni dinle Gülfidan İstanbula git.

— Gidemem, ben orada yaşayamam Hasan. Seni düşüne düşüne ölürüm.

(Devamı var.)

İş ve işçi bulma kurumu

İş ve işçi arıyanlar

İş, yahut işçi arıyorsan İŞ ve İŞÇİ BULMA KURUMU şubelerine müracaat et. Bu şubeler isteğini parasız yerine getirir.

KURUM ŞUBELERİ

Ankara müdürlüğü	Telefon :	13686
İstanbul Müdürlüğü	» :	41367
İstanbul Ajanlığı	» :	21942
Üsküdar Ajanlığı		
Eyüp Kolu		
Bakırköy Kolu	» :	16-104
Beşiktaş Kolu	» :	81849
İzmir Müdürlüğü	» :	4842
Adana Müdürlüğü	» :	1152
Konya Müdürlüğü	» :	191
Eskişehir Müdürlüğü	» :	51
Bursa Müdürlüğü	»	1963
Trabzon Müdürlüğü	» :	110
Samsun Müdürlüğü	» :	340

T. C.

Ziraat Bankası

Yurdumuzun dört köşesinde yayılmış bulunan sayın müşterilerini memnun edebilmek için onlara belli bir yerde, belli bir evi, arsayı değil, istedikleri yerde,

İstedikleri

EVİ,

ARSAYI

TARLAYI,

Beğendikleri EŞYAYI

Edinmek imkânlarını sağlamayı düşünmüş,

1949 İKRAMİYE TUTARINI

300.000 liraya

YÜKSELTMİŞTİR

4 Çekilişin her birinde

25.000,

10.000,

5.000, Liralık

İkramiyeden başka 1000 lira ile 50 lira arasında muhtelif mikdarda 458 ikramiye vardır.

Çekiliş : 28 Şubat, 30 Mayıs, 31 Ağustos, 30 Aralık

İkramiyelerden faydalanmak için keşide yapılacak ayın üçüne kadar vadesiz tasarruf hesabında 100 lirası bulunmak ve bu miktarı çekiliş tarihine kadar devamlı bir şekilde muhafaza etmek kâfidir. Aynı müddet zarfında hesaplarında 100 liradan fazla bir bakiyeyi muhafaza edenler her 500 lira için ayrı bir kur'a numarası alırlar.